

Nathanael West
PŘÍTELKYNĚ
OSAMĚLÝCH SRDCÍ

Nathanael West

PŘÍTELKYNĚ
OSAMĚLÝCH SRDCÍ

VOLVOX GLOBATOR

Maxovi

Translation © Olga Špilarová, 1995

ISBN 978-80-7511-051-0 (pdf)
ISBN 978-80-7511-050-3 (epub)

PŘÍTELKYNĚ OSAMĚLÝCH SRDCÍ, POMOZ, POMOZ MI

Přítelkyně osamělých srdcí z newyorského listu *Post-Dispatch* (Jste v nesnázích? Potřebujete poradit? Svěřte se Přítelkyni osamělých srdcí a ona vám pomůže!) seděl u pracovního stolu a zíral na kus bílého kartónu. Vedoucí rubriky Masák na něj tiskacími písmeny napsal modlitbu:

*„Duše POS, povznes mne.
Tělo POS, nasyť mne.
Krví POS, opoj mne.
Slzy POS, očistě mne.
Ach dobrá POS, vyslyš prosbu mou,
skryj mě v srdci svém
a ochraň mě od nepřátel.
Pomoz, POS, pomoz, pomoz mi.
In saecula saeculorum. Amen.“*

Třebaže od uzávěrky ho dělila necelá čtvrt hodina, stále ještě nedopsal úvodník. Došel až k tomu, že: „Život *stojí* za to být žit, neboť je pln snů a poklidu, něhy, extáze a víry, jež hoří jako jasný bílý plamen na chmurném temném oltáři.“ Dál však nemohl. Dopisy už přestaly být komické. Nebyl s to smát se témuž vtipu denně třicetkrát, po měsíce, které nebraly konce. A většinou dostával víc než třicet dopisů za den, jeden jako druhý, vykrojené z těsta utrpení formičkou ve tvaru srdce.

Na stole ležela hromádka těch, které přišly dnes ráno. Jal se je znovu pročítat, hledaje nějaký klíč, inspiraci k upřímné odpovědi.

Vážená Přítelkyně osamělých srdcí,

tak hrozně mě to bolí že nevím, co dělat, někdy si myslím, že se raděj zabyju jak mě ty ledviny bólej. Muj manžel říká, že žencká není dobrá katolička dyž nemá děti bezvohledu na tu bolest. Já se vdala počestně v našem kostele, jenže sem neměla poněťi co to ten život manželskej je poněvač mi nikdo neřek vo mužskym a jeho manželce. Moje babička ta mi to neřekla a ona byla moje jediná máma, ale udělala velkou chibu že mi to neřekla, protože se nevipláci bejt nevinná a je z toho pak jen sklamání. Já mám za 12 let života manželskýho 7 dětí a od těch posledních dvouh sem pořád nemocná. Dvakrát mně operovaly a muj muž doktorum slíbyl už žádný další děti jak mu radili, poněvač řek že bysem mohla umřít, jenže když jsem se vrátila z nemocnice tak von ten slib nedodržel a já teď čekám zas děcko a myslim, že už to nevydržim, ty ledviny mně tak bólej. Je mi hrozně špatně a bojim se, protože já potrat mít nemůžu že sem katolička a muj muž tak věřící. Porád jen brečim jak to bolí a nevím co dělat.

*V úctě odaná
Zničená ze všeho*

Přítelkyně osamělých srdcí hodil dopis do otevřené zásuvky a zapálil si cigaretu.

Milá Přítelkyně osamělých srdcí,

je mi teď šestnáct a nevím, co mám dělat, a byla bych moc ráda, kdybys mi mohla poradit. Když jsem byla malá, nebylo to tak zlé, protože jsem si zvykla, že se mi děti u nás v bloku posmívají, ale teď bych chtěla mít chlapce jako ostatní děvčata a chodit s ním v sobotu večer tancovat. Jenže mě nikdo nikam nepozve, protože jsem se narodila bez nosu – i když tancuju výborně, mám pěknou postavu a táta mi kupuje moc hezké šaty.

Celý den jen sedím sama doma, koukám do zrcadla a brečím.

Uprostřed obličeje mám velkou díru, která každého poděsí, dokonce i mě, takže to nemůžu mít nikomu za zlé, že mě nechce nikam pozvat. Moje maminka mě má moc ráda, ale když se na mě podívá, pokaždé se hrozně rozpláče.

Co jsem komu udělala, že mě postihl takový ukrutný osud?! A jestli jsem třeba i provedla něco špatného, tak rozhodně ne dřív, než mi byl jeden rok, a přitom jsem se takhle už narodila. Ptala jsem se táty a on říkal, že neví, ale prý jsem se možná něčeho dopustila na tom jiném světě, než jsem se narodila sem, anebo že jsem takhle trestaná za jeho hříchy. Tomu já nevěřím, protože můj táta je hrozně hodný. Měla bych se zasebevraždit?

*Upřímně Tvá
Zoufalá*

Cigareta byla špatně nacpaná a netáhla. Přítelkyně osamělých srdcí ji vyňal z úst a zuřivě se na ni zadíval. Násilím se ovládl a zapálil si jinou.

*Vážená Přítelkyně osamělých srdcí,
píšu Ti ohledně mojí mladší sestry Gracie, protože se jí stalo něco hrozného a já se to mám bojím říct. Je mi 15 roků a naší Gracii je 13 a bydlíme v Brooklynu. Gracie je hluchoněmá a větší než já, i když není moc chytrá, protože je hluchoněmá. Hraje si u nás v baráku na střeše a nechodí do školy, jenom dvakrát týdně v úterý a ve čtvrtek do školy pro hluchoněmý. Máma jí nařídila, aby si hrála na tý střeše, protože nechceme, aby ji něco přejelo, když není moc chytrá. Minulej tejdén přišel na střechu jeden člověk a udělal jí něco sprostýho. Gracie mi o tom řekla a já teď nevím, co mám dělat, protože mám bojím říct, vona by ji ztřískala jak koně. Mám strach, že Gracie bude mít mimino, a včera večer jsem hrozně dlouho poslouchal, jestli jí to mimino v bříše neuslyším, ale nic jsem neslyšel. Když to mám říct, tak vona ji fakt děsně*

ztríská, protože já jsem jedinej, kdo má Gracii rád, a když si poslední roztrhla šaty, zavřeli ji na dva dny do komory. Jestli se to dozvěděj kluci z ulice, budou o ní říkat děsný sprostárny jako tenkrát o ségře Peewee Conora, když ji načapali v parku. Takže Tě moc prosim, co bys dělala, kdyby se něco takovýho stalo v Tvojí rodině.

Se srdečným pozdravem

Harold S.

Přestal číst. Kristus, nabízela se odpověď, ale pokud nechtěl, aby se mu zvedl žaludek, musel si poradit jinak. Krom toho byl Kristus Masákův soukromý vtíp. „Duše POS, povznes mne. Tělo POS, spas mne. Krvi...“ Otočil se k psacímu stroji.

Třebaže jeho levný oblek měl příliš švihácký střih, vypadal jako syn baptistického kazatele. Byl by se k němu hodil plnovous, zdůraznil by jeho starozákonní vzhled. Ale i bez plnovousu v něm každý mohl rozpoznat novoanglického puritána. Měl vysoké a úzké čelo, dlouhý, tenký nos. Rozštěpená kostnatá brada připomínala kopyto. Když ho Masák poprvé spatřil, zasmál se a řekl: „Susany Chesterové, Beatrice Fairfaxové a POS jsou duchovními pastýřkami Ameriky dvacátého století.“

Poslíček mu přišel říct, že se Masák ptá, jestli už je článek hotový. Sklonil se nad psacím strojem a začal bušit do kláves.

Ale nenapsal ani tucet slov a Masák mu nahlížel přes rameno. „Pořád tatáž ohraná deska,“ řekl. „Proč jim nenabídneš něco nového, s nadějí? Pověz jim o umění. Počkej, nadiktuji ti to.“

Hledejte východisko v umění!

Nedopusťte, aby vás život zaskočil! Když staré cesty zavalí trosky neúspěchu, hledejte cesty nové, nevyšlapané! Jednou z nich je umění. Umění je vydestilováno z utrpení. Jak zvolal zpod svého ruského plnovousu pan Polnikoff, když ve věku 86 let zanechal obchodu a začal se učit čínsky: »Stojíme teprve na samém začátku...«

Umění je jedním z největších darů života!

Ti, kteří nemají nadání k vlastní tvorbě, mohou oceňovat tvorbu druhých. Ti, kteří...
Odsud pokračuj!“

PŘÍTELKYNĚ OSAMĚLÝCH SRDCÍ A KAMENNÁ TVÁŘ

Když Příteřelkyně osamělých srdcí vyšel z redakce, venku se oteplilo a vzduch byl cítit, jako by ho někdo uměle ohřál. Rozhodl se, že zaskočí k Delehantymu sřvlažit si hrdlo. Musel projít malým parkem.

Vešel do parku Severní branou a polkl těžké přítmí, které viselo z jejího oblouku. Vřkročil do stínu lucerny, vrženého na pěšinu jako kopí. Proklál ho jako kopí.

Po jaru nikde ani stopy. Hniloba pokrývající plesnivou prst neřbyla toho druhu, z něhož by vzešel život. Loni, vzpomněl si, se květnu vůbec nepodařilo probudit tuto zmarněnou zem. Až teprve brutální muka července vypudila zřpod vyčerpané hlíny několik zelených hrotů.

To, co park potřeřboval mnohem zouřfaleji než on, byla vláha. Alkohol ani déšřť však nepostačí. Zítra vřyzve ve své rubrice všechny ty Zničené ze všeho, Zlomená srdce, Zouřfale, Rozčarované s tuberkulózním manželem a své ostatní dopisovatele, aby sem přišli a zalili zem slzami. Potom vřyraší květiny, květiny s pachem nohou.

„Ach člověče, perlo tvorstva...“ Tížil ho však stín a vřtip se propadl do skomírajícího podřzimu. Pokusil se jeho pád zastavit tím, že by se vysmál sám sobě. Jenže proč by se měl smát sám sobě, když na něho u Delehantyho čeká Masák, který je v tomto oboru mistřrem? „Přítelkyně osamělých srdcí, kamaráde drahý, radím ti, abys svým čtenářům dával kameny. Chtějí-li chléb, nenabízej jim jako cířrkev oplatky, neraď jim, jak to dělá stát, že by si víc pochutnali na koláči. Vysvětli jim, že ne samým chlebem živ je člověk, a dej jim kameny. Nauč je, aby se každé ráno modřlili: »Kámen náš vřezdejší dej nám dnes.«“

Rozdal svým čtenářům mnoho kamenů, rozdal jich ve skutečnosti tolik, že mu už zůstal jen jediný – kámen, který mu těžkl v žaludku.